

Het inzaaien van bijenvoerakkers

Het houden van sterke, gezonde bijenvolken is essentieel voor het winnen van honing. Alleen sterke en gezonde bijenvolken kunnen effectief bestuivingswerk verrichten. Een goede voedselvoorziening, ofwel een rijke bijenweide, is van levensbelang voor bijen van het vroege voorjaar tot de late herfst. Helaas hebben bijen vaak te lijden onder een gebrek aan voldoende voedselbronnen. Om bijen te behouden, is het verbeteren van de voedselvoorziening noodzakelijk. Zonder voldoende voedsel is het onmogelijk om bijen te houden. Een van de vele manieren om de voedselvoorziening te verbeteren, is het inzaaien van bijenvoerakkers, wat de gezondheid van bijen ten goede komt. Dit geldt niet alleen voor honingbijen, maar ook voor hommels, solitaire bijen en andere nuttige bestuivende insecten.

Geschikte gewassen

In principe is elk gewas dat door bijen wordt bezocht, voldoende nectar en stuifmeel produceert, en gemakkelijk en goedkoop te telen is, geschikt als bijenvoerakker. De volgende gewassen hebben hun waarde in de praktijk bewezen:

1. Bladramenas (*Silecta*)

- *Bloemkleur*: Wit tot lila, kruisbloemig.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor alle grondsoorten, bloeit zes weken na zaaien.
- *Zaaitijd*: Maart tot september.
- *Zaaizaad*: 50 kg per hectare.
- *Extra*: Goede bodemverbeteraar, geschikt voor wild- en vogelvoerakkers, aaltjesresistente soorten beschikbaar.

2. Witte mosterd (*Sinapis alba*)

- *Bloemkleur*: Geel, kruisbloemig.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor alle grondsoorten, bloeit zes weken na zaaien.
- *Zaaitijd*: April tot augustus.
- *Zaaizaad*: 15 kg per hectare.
- *Extra*: Geschikt als groenbemester en voor wild- en vogelvoerakkers, geen opslagproblemen.

3. Nootzoetraapzaad (*Brassica oleracea* "Annu")

- *Bloemkleur*: Geel, kruisbloemig.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor alle grondsoorten, bloeit vier weken na zaaien.
- *Zaaitijd*: April tot september.
- *Zaaizaad*: 20 kg per hectare.

- *Extra*: Geschikt voor kortdurend gebruik, niet geschikt voor grond met knolvoet.

4. **Phacelia (Phacelia tanaecetifolia)**

- *Bloemkleur*: Blauw, Bosliefjesfamilie.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor alle grondsoorten, bloeit zes weken na zaaien.
- *Zaaitijd*: April tot juli.
- *Extra*: Geschikt voor percelen met knolvoet of aaltjesproblemen.

5. **Bernagie of komkommerkruid (Borago officinalis)**

- *Bloemkleur*: Blauw, Ruwbladigenfamilie.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor alle grondsoorten.
- *Zaaitijd*: April tot augustus.
- *Zaaizaad*: 10 kg per hectare.
- *Extra*: Geschikt als groenbemester en bodemverbeteraar.

6. **Boekweit (Fagopyrum esculentum)**

- *Bloemkleur*: Wit tot roze, Duizendknoopfamilie.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor arme grond.
- *Zaaitijd*: Eind mei.
- *Zaaizaad*: 100 kg per hectare.
- *Extra*: Bloeit 100 dagen na zaaien.

7. **Lupine (Lupinus ssp.)**

- *Bloemkleur*: Variërend, vlinderbloemig.
- *Voordelen*: Goede bodemverbeteraar, levert vooral stuifmeel.
- *Zaaitijd*: April tot juli.
- *Zaaizaad*: 120-150 kg per hectare.
- *Extra*: Geschikt voor wild- en vogelvoerakkers.

8. **Bosliefje (Nemophila menziesii)**

- *Bloemkleur*: Wit en blauw, Bosliefjesfamilie.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, lange bloeiduur.
- *Zaaitijd*: April.
- *Extra*: Geschikt voor arme grond, aanwinst voor insecten.

9. **Witte klaver (Trifolium repens)**

- *Bloemkleur*: Wit, vlinderbloemig.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor alle grondsoorten.
- *Zaaitijd*: Februari-maart of juli-augustus.
- *Extra*: Goede bodembedekker en onkruidwering.

10. Incarnaatklaver (*Trifolium incarnatum*)

- *Bloemkleur*: Donkerrood, vlinderbloemig.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor zand- en kleigrond.
- *Zaaitijd*: Augustus-september.
- *Extra*: Overwintert goed, bloeit in mei.

11. Witte honingklaver (*Melilotus alba*)

- *Bloemkleur*: Wit, vlinderbloemig.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor klei- en zandgrond.
- *Zaaitijd*: Maart-mei of augustus-september.
- *Extra*: Goede drachtplant, geschikt voor grootschalige oppervlaktes.

12. Veldbonen (*Vicia faba*)

- *Bloemkleur*: Wit of wit met zwarte vlek, vlinderbloemig.
- *Voordelen*: Levert nectar en stuifmeel, geschikt voor alle grondsoorten.
- *Zaaitijd*: Februari-maart.
- *Zaaizaad*: 180-220 kg per hectare.
- *Extra*: Goede groenbemester en diervoeding.

Praktische aanwijzingen

- **Grondgebruik**: Maak duidelijke afspraken over de beschikbaarheid van de grond, gewaskeuze, en de condities na gebruik.
- **Bodembeheer**: Vermijd het gebruik van drijfmest, kunstmest en bestrijdingsmiddelen waar mogelijk.
- **Zaaimethode**: Zaai machinaal op rijen om kosten te besparen en onkruid onder controle te houden.
- **Braakliggende grond**: Elk perceel, ongeacht grootte, kan als bijenvoerakker worden gebruikt.

Samenwerking

Het inzaaien van bijenvoerakkers is een gezamenlijke inspanning van boeren, tuinders, imkers, vogelliefhebbers, jagers en natuurbeschermers. Het dient een gemeenschappelijk doel: het verbeteren van de voedselvoorziening voor bijen en andere nuttige insecten, het verrijken van het bodemleven, en het bieden van voedsel voor vogels en andere dieren. Door braakliggende gronden in te zaaien met geschikte gewassen, dragen we bij aan een rijker en diverser ecosysteem.